

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2018 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki vuoden 2018 tuloveroasteikosta. Ehdotettu laki sisältää valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen ansiotulon tuloveroasteikon. Asteikon tuloarajat korotettaisiin noin 1,5 prosentilla. Tämän lisäksi asteikon kolmannen tuloarajan euroarajaa korotettaisiin 600 eurolla. Niin sanotun solidaarisuusveron alaraja säilyisi nykyisellään. Asteikon kaikkien tuloarajien marginaaliveroprosentteja alennettaisiin.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää sekä poistumaprosenttia samoin kuin kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin. Esityksessä ehdotetaan tuloverolakiin lisättäväksi säännös työnantajan kustantaman koulutuksen verovapaudesta. Tilapäistä työskentelyä erityisellä työntekemissä paikoilla koskevaa työskentelyn aikarajaa pidennettäisiin kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen.

Lisäksi esitys sisältää eräitä teknisiä korjauksia tuloverolain säännöksiin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2018 alusta.

Tuloverolain muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa.

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Ansiotulojen verotus

1.1.1 Ansiotulojen veroasteikko

Tuloverolain (1535/1992) 124 §:n 5 momentin mukaan kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikosta säädetään erikseen. Eriytetyssä tuloverojärjestelmässä progressiivinen tuloveroasteikko koskee luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien saamaa ansiotuloa. Veronalaista ansiotuloa on muun ohessa työsuhteen perusteella saatu palkka ja siihen rinnastuva tulo, eläke sekä tällaisen tulon sijaan saatu etuus tai korvaus. Vuoden 2017 progressiivista ansiotulon tuloveroasteikkoa lievennettiin korottamalla asteikon tulo rajoja 1,1 prosentilla vuoteen 2016 verrattuna. Lisäksi alimman tuloluokan marginaaliveroprosenttia alennettiin 6,5 prosentista 6,25 prosenttiin ja ylimmän tuloluokan marginaaliveroprosentti alennettiin 31,75 prosentista 31,5 prosenttiin.

1.1.2 Kunnallisverotuksen perusvähennys

Kunnallisverotuksen perusvähennyksestä säädetään tuloverolain 106 §:ssä. Säännöksen mukaan verovelvollisen luonnollisen henkilön tulosta vähennetään 3 060 euroa, jos hänen puhdas ansiotulonsa ei muiden vähennysten tekemisen jälkeen ole mainittua määrää suurempi. Jos puhtaan ansiotulon määrä muiden vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

Koska perusvähennys myönnetään muiden tulosta tehtävien vähennysten tekemisen jälkeen, vähennys kohdistuu päivärahatalon-, palkkatulon- ja eläketulonsaajalla eri tulotasoille mainituista tuloista tehtävien erilaisten vähennysten vuoksi. Perusvähennys tulee täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatuloa saavalla 3 060 euron vuosituloilla, palkkatuloa saavalla noin 6 200 euron vuosituloilla ja eläketuloa saavalla noin 11 200 euron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuu päivärahatulonsaajalla noin 20 000 euron vuosituloille, palkkatulonsaajalla noin 26 200 euron vuosituloille ja eläketulonsaajalla noin 22 200 euron vuosituloille asti.

1.1.3 Työtulovähennys

Työtulovähennyksestä säädetään tuloverolain 125 §:ssä. Työtulovähennys tehdään ensisijaisesti ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta. Siltä osin kuin ansiotulosta valtiolle suoritettava tulovero ei riitä vähennyksen tekemiseen, vähennys tehdään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa. Vähennys lasketaan verovelvollisen veronalaisten palkkatulojen, muusta toiselle suoritetusta työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona verotettavan osingon, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotulo-osuuden perusteella. Koska työtulovähennys kohdistuu palkkatuloon ja muuhun aktiivituloon, vähennyksen kasvattaminen keventää työn verotusta.

Indeksitarkistuksen lisäksi työn verotusta kevennettiin vuodelle 2017 kilpailukyky sopimukseen liittyen 592 miljoonalla eurolla. Tästä 169 miljoonaa oli seurausta sosiaalivakuutusmaksuihin tehtyjen muutosten yhteisvaikutuksista ja 423 miljoonaa ansiotuloverotuksen veroperusteisiin tehtyistä muutoksista. Verokevennys toteutettiin muuttamalla valtion tuloveroas-

teikon marginaaliveroprosentteja, työtulovähennystä sekä tulonhankkimisvähennystä. Työtulovähennys on 12 prosenttia vähennykseen oikeuttavien tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 420 euroa. Vähennyksen määrä pienenee 1,51 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä. Kun puhdas ansiotulo ylittää noin 127 600 euroa, työtulovähennystä ei enää myönnetä.

1.2 Työnantajan kustantaman koulutuksen verotus

Työnantajan kustantaman koulutuksen verokohtelusta ei ole verolainsäädännössä nimenomaisia säännöksiä. Säännösten puuttuessa sovellettaviksi tulevat tulon veronalaisuutta koskevat yleiset säännökset. Tuloverolain (1535/1992) 29 §:n yleissäännöksen mukaan veronalaista tuloa ovat verovelvollisen rahana tai rahanarvoisena etuutena saamat tulot, jos niitä ei ole erikseen säädetty verovapaaksi. Tuloverolain 61 §:ssä säädetään erikseen, että veronalaista ansiotuloa on muun ohessa työsuhteen perusteella saatu palkka. Ennakkoperintälain (1118/1996) 13 §:n mukaan palkalla tarkoitetaan kaikenlaatuista palkkaa, palkkiota, etuutta ja korvausta, joka saadaan työ- tai virkasuhteessa.

Koska palkkaa ja tulon veronalaisuutta koskevat säännökset ja periaatteet ovat luonteeltaan yleisiä, oikeuskäytännöllä on työnantajan kustantaman koulutuksen veronalaisuutta arvioitaessa keskeinen merkitys. Oikeuskäytännön perusteella yleinen lähtökohta on, että työntekijälle ei muodostu verotettavaa etua sellaisesta työnantajan kustantamasta ammattitaidon ylläpitämiseen tai kehittämiseen tähtäävästä koulutuksesta, joka tapahtuu ensisijaisesti työnantajan edun vuoksi (esimerkiksi KHO 2014:161, KHO:2002:8 ja KHO:2001:63). Työntekijän tehtävän edellyttämästä peruskoulutuksesta aiheutuneet menot ovat lähtökohtaisesti hänen elantomenojaan, joita työnantaja ei voi maksaa tai korvata verovapaasti. Tältä osin lähtökohtana on, että koulutus ei tapahdu ensisijaisesti työnantajan vaan työntekijän oman edun vuoksi. Poikkeustapauksissa myös peruskoulutus voidaan katsoa verovapaaksi, esimerkiksi silloin, jos kouluttaminen ja siirtyminen uusiin tehtäviin saman yritysryhmän palveluksessa johtuu siitä, että työntekijän aikaisempi työtehtävä lakkaa siten, että työntekijän irtisanominen taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla voisi tulla kysymykseen.

Työnantajan kustantaman koulutuksen verotusta käsitellään Verohallinnon ohjeessa ”Työnantajan kustantaman koulutuksen verotus” (25.11.2014 nroA195/200/2014). Verohallinnon ohjeessa on käsitelty laajasti työnantajan kustantaman koulutuksen verotukseen liittyvää oikeuskäytäntöä.

Työnantajan kustantaman koulutuksen nykyinen verotuskohtelu perustuu oikeus- ja verotuskäytäntöön, minkä johdosta aiheeseen liittyy monia tulkinnanvaraisia kysymyksiä. Niitä syntyy erityisesti tilanteissa, joissa työntekijä koulutetaan uusiin tehtäviin.

Vuoden 2017 alussa tuloverolakiin lisättiin uusi säännös, jonka mukaan irtisanotulle työntekijälle tarjottavaa työllistymistä edistävää valmennusta tai koulutusta ei pidetä työntekijän veronalaisena etuna. Koulutuksen ja valmennuksen verovapaus ulottuu niihin tilanteisiin, joissa työnantaja on työsopimuslain (55/2001), merityösopimuslain (756/2011), kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) tai valtion virkamieslain (750/1994) perusteella velvollinen tarjoamaan irtisanotulle työntekijälle valmennusta tai koulutusta.

Korvattavat kustannukset

Jos työnantajan kustantama koulutus voidaan katsoa verovapaaksi koulutukseksi, työnantaja voi maksaa verovapaasti myös koulutukseen liittyvät kustannusten korvaukset, kuten erilaiset

koulutuspalkkiot, osallistumismaksut, maksut kurssimateriaalista, työntekijän matkakustannukset sekä menot majoittumisesta opiskelupaikkakunnalla.

Työnantajan on maksettava koulutuspalkkiot, osallistuspalkkiot ja maksut kurssimateriaalista suoraan koulutuksen järjestäjälle. Jos työnantaja korvaa työntekijälle tämän maksamat koulutuskustannukset, suoritus on työntekijälle palkkaa. Työntekijällä voi tällöin olla olosuhteista riippuen oikeus vähentää maksamansa kustannukset tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneina menoina omassa verotuksessaan. Työnantajan työntekijälle maksama korvaus tämän suorittamista verovapaaseen koulutukseen liittyvistä matkustamis- ja majoituskustannuksista ei kuitenkaan ole veronalaista tuloa.

1.3 Tilapäinen työskentely erityisellä työtekemispaikalla

Tuloverolain 71 §:n mukaan veronalaista tuloa ei ole työnantajalta työmatkasta saatu matkustamiskustannusten korvaus, päiväraha, ateriakorvaus ja majoittumiskorvaus. Tuloverolain 72 §:n mukaan työmatkalla tarkoitetaan matkaa, jonka verovelvollinen tilapäisesti tekee työhön kuuluvien tehtävien suorittamiseksi erityiselle työtekemispaikalle.

Tuloverolain 72 §:n 2 momentin mukaan työmatkana pidetään matkaa työtekemispaikalle myös silloin, jos työtekemispaikka sijaitsee muualla kuin oman työnantajan tai tämän kanssa samaan intressipiiriin kuuluvan yhteisön toimipaikassa ja työskentely on tilapäistä. Lisäksi edellytetään, että työtekemispaikka sijaitsee yli 100 kilometrin etäisyydellä verovelvollisen asunnosta ja että verovelvollinen on työtekemispaikalle tehdyn matkan takia yöpynyt työtekemispaikan sijainnin vuoksi tarpeellisissa tilapäisissä majoitustiloissa. Kaikkien edellä mainittujen edellytysten on täytyttävä, jotta matkaa voidaan pitää verotuksessa työmatkana. Tämä niin sanottuja komennusmiehiä koskeva säännös tuli voimaan vuoden 2009 alusta.

Vuokratyötä koskeissa tilanteissa työntekijän vuokralle ottanut työn teettäjä rinnastetaan työnantajaan verovapaita matkakustannusten korvauksia maksettaessa. Vuokrattu työntekijä tekee työtä työn teettäjälle, eli taholle, joka on vuokrannut työntekijän, tämän johdon ja valvonnan alaisena. Vuokratyössä ei ole kyse alihankinnasta. Vuokrattu työntekijä on verovapaiden matkakustannustenkorvausten näkökulmasta samassa asemassa kuin työn teettäjän omat työntekijät. Jos esimerkiksi telakka vuokraa työvoimanvuokrausyritykseltä työntekijän työskentelemään telakalle, telakasta muodostuu vuokratyöntekijän varsinainen työpaikka. Tällöin vuokratulle työntekijälle ei voida maksaa verovapaita matkakustannusten korvauksia telakalla työskentelystä, kuten ei voida maksaa myöskään telakan omille työntekijöille. Jos telakka lähettää vuokratun työntekijän työkomennukselle, vuokratulle työntekijälle voidaan maksaa verovapaita matkakustannusten korvauksia samoin edellytyksin kuin telakan omille työntekijöille. Jos taas alihankintayritys vuokraa työntekijän työskentelemään telakalle tuloverolain 72 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa olosuhteissa, verovapaita matkakustannusten korvauksia voidaan maksaa myös vuokratyöntekijöille samoin edellytyksin kuin alihankintayrityksen omille työntekijöille. Näissä tilanteissa työn teettäjänä toimii alihankintayritys.

Työmatkan tulee olla tilapäinen, jotta matkakustannusten korvauksia voidaan maksaa verovapaasti. Laissa ei ollut säännöksiä työmatkan tilapäisyyden enimmäiskestoajasta ennen vuoden 2005 lopulla tehtyä tuloverolain muutosta. Lailla 1227/2005 tuloverolakiin lisättiin uusi 72 a §, jonka 1 momentissa olevan pääsäännön mukaan tilapäisenä työskentelynä erityisellä työtekemispaikalla pidetään enintään kahden vuoden työskentelyä samassa työtekemispaikassa.

Tuloverolain 72 a §:n 2 momentissa säädetään pääsääntöä pidemmästä kolmen vuoden määräajasta. Tilapäisenä työskentelynä erityisellä työtekemispaikalla pidetään enintään kolmen

vuoden työskentelyä samassa työtekemispaikassa, jos kyse on työskentelystä rajatun ajan kestävässä työkohteessa, jolla suoritetaan luonteeltaan sellaista tilapäistä työtä, jonka suorittaminen kyseisellä työtekemispaikalla päättyy, kun tilapäinen työ saadaan valmiiksi. Kahden vuoden ylittävältä ajalta matkakustannusten korvaukset ovat verovapaata tuloa ainoastaan silloin, kun verovelvollinen on työmatkan takia yöpynyt erityisen työtekemispaikan sijainnin vuoksi tarpeellisissa tilapäisissä majoitustiloissa ja työ tehdään työtekemispaikassa, joka on yli 100 kilometrin etäisyydellä verovelvollisen asunnosta ja varsinaisesta työpaikasta. Tuloverolain 31 §:n 7 momentissa säädetään vastaavat edellytykset matkakustannusten vähennyskel- poisuudelle kahden vuoden ylittävältä ajalta tilanteissa, joissa työnantaja ei ole maksanut ve- rovapaita matkakustannusten korvauksia.

Tuloverolain 72 a §:ssä säädettyjä määräaikoja sovelletaan, jos erityinen työtekemispaikka on tapaukseen sovellettavan kahden tai kolmen vuoden määräajan aikana ollut verovelvollisen pääasiallinen työskentelypaikka eli silloin, kun yli puolet määräajan suoritetuista työpäivistä on tehty kyseisellä työtekemispaikalla. Määräajan laskenta aloitetaan alusta, jos verovelvollisen työskentely samassa työtekemispaikassa on keskeytynyt yhtäjaksoisesti vähintään kuukausi kuukaudeksi ja verovelvollinen on tänä aikana työskennellyt toisessa työtekemispaikassa.

Verovapaiden matkakustannusten korvausten määrät vahvistetaan vuosittain valtion työmarkkinalaitoksen laskelmien perusteella. Ennen vahvistamista Verohallinnon on varattava kulu- korvausasiain neuvottelukunnalle tilaisuus tulla kuulluksi.

2 Nykytilan arviointi ja ehdotetut muutokset

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman veropolitiikka tähtää kasvun, yrittäjyyden ja työllisyyden vahvistamiseen. Hallitusohjelmassa on sekä verotusta kiristäviä että verotusta keven- täviä toimenpiteitä.

Suomen talous elää nyt vahvaa nousukautta. Ennusteita on tarkennettu nopeamman kasvun suuntaan. Talous kasvaa pitkästä ajasta euroaluetta nopeammin. Talouden kasvu ja koheneva työllisyys lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenojä. Julkisen talouden alijäämät pienenevät, ja velka suhteessa bruttokansantuotteeseen tahtuu.

Kestävyysvajeen umpeen kurominen vaatii kuitenkin sovittujen uudistusten määrätietoista toteuttamista.

2.1 Ansiotulojen verotus

Hallitusohjelman mukaisesti ansiotuloveroperusteisiin ehdotetaan tehtäväksi indeksitarkistus kaikilla tulotasoilla 1,5 prosentin inflatio-oletuksen mukaisesti. Valtiovarainministeriön elokuun 2017 ennusteen mukainen arvio kuluttajahintaindeksin muutoksesta vuonna 2018 on 1,5 prosenttia ja ansiotasoindeksin muutoksesta 1,4 prosenttia. Indeksitarkistus ehdotetaan toteutettavaksi korottamalla progressiivisen tuloveroasteikon kaikkia tuloarajoja sekä kasvattamalla työtulovähennyksen ja perusvähennyksen enimmäismäärää.

Indeksitarkistuksen lisäksi työn verotusta ehdotetaan kevennettäväksi kaikissa tuloluokissa yhteensä noin 300 miljoonalla eurolla. Lisäksi hallitus päätti syksyn budjettiriihessä säilyttää solidaarisuusveron alarajan nykyisellään. Tämän arvioidaan lisäävän verotuloja noin 30 miljoonalla eurolla verrattuna siihen, että solidaarisuusveron alaraja olisi noussut hallituksen aikaisemman päätöksen mukaisesti takaisin 90 000 euroon. Näiden toimien yhteisvaikutus huomioiden työn verotus kevenee noin 270 miljoonalla eurolla. Kevennys ehdotetaan toteutet-

tavaksi kasvattamalla työtulovähennystä sekä alentamalla asteikon marginaaliveroprosentteja. Lisäksi asteikon kolmannen tuloluokan euromääräistä alarajaa korotettaisiin 600 eurolla. Tällä toimenpiteellä hallitus katsoo täyttäneensä kilpailukykysovimukseen liittyvät veronkevennykset hallituskaudella.

Kun tässä esityksessä ehdotettujen muutosten lisäksi huomioidaan vuodelle 2018 päätetyt palkansaajamaksujen korotukset sekä yleisen ansiotason nousu, palkkatulon verotuksen arvioidaan pysyvän suunnilleen nykyisellään.

2.1.1 Vuoden 2018 ansiotulon tuloveroasteikko

Esityksessä ehdotetaan verovuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa sovellettavaksi progressiivista ansiotulon tuloveroasteikkoa, jota on vuoden 2017 asteikkoon verrattuna lievennetty korottamalla asteikon tuloarajaa 1,5 prosentilla. Tämän lisäksi kolmannen tuloluokan tuloarajaa korotettaisiin 600 eurolla. Asteikon kaikkien tuloluokkien marginaaliveroprosentteja alennettaisiin. Alimmassa tuloluokassa nykyisestä 6,25 prosentista 6 prosenttiin, toisessa tuloluokassa 17,5 prosentista 17,25 prosenttiin, kolmannessa tuloluokassa 21,5 prosentista 21,25 prosenttiin ja ylimmässä tuloluokassa 31,5 prosentista 31,25 prosenttiin.

Tuloveroasteikkoa kiristettiin vuodelle 2016 alentamalla asteikon ylimmän tuloluokan euromääräistä alarajaa, eli niin sanotun solidaarisuusveron alarajaa, 90 000 eurosta 72 300 euroon. Tämä tarkoitti kahden ylimmän tuloluokan yhdistymistä. Hallituksen linjauksen mukaan ylimpien tuloluokkien yhdistymisen oli tarkoitus koskea verovuotia 2016 ja 2017. Tämän vuoksi vuoden 2017 tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan euromääräinen alaraja vastasi vuoden 2016 asteikkoa, mutta asteikon rajaan tehtiin vastaava indeksitarkistus kuin muihinkin tuloluokkiin. Hallitus päätti syksyn budjettiriihessä säilyttää solidaarisuusveron alarajan nykyisellään. Rajaan tehtäisiin vastaava indeksitarkistus kuin muihinkin tuloluokkiin. Tämän johdosta ehdotetaan, että vuoden 2018 tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan euromääräinen alaraja olisi 74 200 euroa. Vuonna 2018 yli 74 200 euroa vuodessa valtion verotuksessa verotettavaa ansiotuloa saavia arvioidaan olevan noin 118 000.

2.1.2 Kunnallisverotuksen perusvähennys

Tuloverolain 106 §:ssä säädettyä kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 3 060 eurosta 3 100 euroon. Perusvähennys tulisi täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatuloa saavalla 3 100 euron vuosituloilla, palkkatuloa saavalla noin 6 400 euron vuosituloilla ja eläketuloa saavalla noin 11 200 euron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuisi päivärahatulon saajalla noin 20 200 euron vuosituloille, palkkatulon saajalla noin 26 600 euron vuosituloille ja eläketulonsaajalle noin 22 400 euron vuosituloille.

2.1.3 Työtulovähennys

Tuloverolain 125 §:ssä säädettyä työtulovähennyksen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 1 420 eurosta 1 540 euroon. Vähennyksen poistumaprosenttia korotettaisiin 1,51 prosentista 1,65 prosenttiin puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Kun puhdas ansiotulo on noin 127 000 euroa, työtulovähennystä ei enää myönnettäisi. Vähennyksen kertymäprosenttia ei muutettaisi eli se olisi 12 prosenttia.

2.2 Työnantajan kustantaman koulutuksen verotus

Työnantajien järjestämän ja kustantaman koulutuksen tarve on entisestään lisääntynyt globalisaation, talouden rakennemuutoksen ja työelämän muutosten johdosta, jotka edellyttävät työn-

tekijöiltä uusia tiedollisia ja taidollisia valmiuksia. Hallitus päätti keväällä 2017 puolivälitarkastelussaan edistää työntekijöiden koulutusmahdollisuuksia selkeyttämällä ja laajentamalla työnantajan kustantaman koulutuksen verovapautta työntekijän verotuksessa.

Koulutuksen verovapaus on perustunut oikeus- ja verotuskäytäntöön, ja siihen on liittynyt monia tulkinnanvaraisia kysymyksiä. Tulkinnanvaraisia kysymyksiä on liittynyt erityisesti tilanteisiin, joissa koulutetaan henkilöä uusiin tehtäviin ja koulutus johtaa tutkinnon suorittamiseen. Verotuskohtelua käsiteltiin valtiovarainministeriön asettaman yritysverotuksen asiantuntijatyöryhmän raportissa (valtiovarainministeriön julkaisu 12/2017). Työryhmä ehdotti, että tuloverolakiin lisättäisiin nimenomainen säännös työnantajan tarjoaman koulutuksen verovapaudesta työntekijän verotuksessa. Tuloverolakiin ehdotetaan sen vuoksi lisättäväksi uusi 69 b §.

Pykälän 1 momentin mukaan veronalaista tuloa ei syntyisi työnantajan kustantamasta työntekijän koulutuksesta, joka tapahtuu työnantajan tai samaan konserniin kuuluvan työnantajan intressissä. Säännös ei täysin vastaisi nykyistä verotus- ja oikeuskäytäntöä, vaan olisi tätä laajempi. Säännöstä olisi tarkoitus tulkita laajasti ja lähtökohtaisesti koulutuksen katsottaisiin tapahtuvan työnantaja intressissä aina, kun työnantaja päättäisi kustantaa työntekijälle koulutusta, joka olisi hyödyllistä työntekijän nykyisten tai tulevien työtehtävien kannalta saman työnantajan tai samaan konserniin kuuluvan työnantajan palveluksessa. Työtehtävien vaihtumisella työnantajan tai konsernin sisällä ei siten olisi vaikutusta koulutuksen verovapauteen. Myöskään sillä, missä muodossa koulutus tapahtuisi tai millaiseen tutkintoon tai ammattinimikkeeseen se mahdollisesti johtaisi, ei olisi merkitystä verovapautta arvioitaessa. Verovapautta voisi siten olla esimerkiksi tutkintoon johtava peruskoulutus, ammattikoulutus, ammatillinen täydennyskoulutus, jatkokoulutus ja lisäpätevyyttä tuova koulutus. Koulutus voisi käynnistyä myös työntekijän omasta aloitteesta. Työntekijän aikaisemmalla koulutuksella tai työkokemuksella ei olisi merkitystä arvioitaessa työnantajan intressiä. Keskeinen merkitys olisi sillä, että koulutus tukisi työntekijän nykyisiä tai tulevia työtehtäviä saman työnantajan tai samaan konserniin kuuluvan työnantajan palveluksessa.

Säännös koskisi työnantajan kustantamaa työntekijän koulutusta voimassaolevan työ- tai virkasuhteen aikana. Esityksessä ei ehdoteta muutoksia irtisanotulle työntekijälle tarjottavan koulutuksen verotukseen. Irtisanotulle työntekijälle kustannetun koulutuksen verotuskohtelu määntyisi siten jatkossakin tuloverolain 69 a §:n perusteella sekä tilanteissa, joissa kyseinen säännös ei sovellu, tulon veronalaisuutta koskevien yleisten säännösten perusteella.

Säännös tulisi sovellettavaksi myös yhtiön johtoon ja hallintoon sekä osakeyhtiön osakkaisiin ja avoimenyhtiön sekä kommandiittiyhtiön yhtiömiehiin. Työntekijän tai hänen lähipiiriin kuuluvan henkilön osakkuusasema työnantajayrityksessä ei estäisi koulutuksen verovapautta, jos koulutus tapahtuu työnantajan intressissä eikä koulutusta kustanneta osakkuusaseman perusteella. Myös nykyisessä verotus- ja oikeuskäytännössä on katsottu, että osakkuusasema ei estä koulutuksen verovapautta (KHO 1981-II-557). Koulutuksen verovapauden laajentaminen koskisi siten myös osakkaita. Se, että osakas olisi yhtiön ainut työntekijä, ei myöskään estäisi koulutuksen verovapautta. Osakkaallekin kustannettu koulutus voisi olla esimerkiksi tutkintoon johtavaa peruskoulutusta, ammattikoulutusta, ammatillista täydennyskoulutusta, jatkokoulutusta ja lisäpätevyyttä tuovaa koulutusta.

Myös ajokortin kustantaminen voisi olla lainkohdan tarkoittamaa koulutusta silloin, kun autolla ajaminen kuuluu työntekijän nykyisiin tai tuleviin työtehtäviin. Esimerkiksi jos työntekijän työtehtäviin kuuluisi yrityksen henkilöauton, pakettiauton tai kuorma-auton kuljettaminen, työnantaja voisi kustantaa työntekijän ajokortin ilman, että siitä syntyisi työntekijälle ve-

ronalaista etua. Pelkästään se, että työntekijä tarvitsisi autoa asunnon- ja työpaikan välisiin matkoihin, ei oikeuttaisi työnantajaa kustantamaan työntekijän ajokorttia verovapaasti.

Jos työnantajan kustantama koulutus ei liittyisi työntekijän nykyisiin tai tuleviin työtehtäviin, kyse olisi palkaksi katsottavasta veronalaisesta edusta. Jos työnantaja esimerkiksi palkitsisi työntekijän hyvästä työsuorituksesta kustantamalla tälle golfkurssin, kyse olisi työntekijälle palkaksi katsottavasta etuudesta. Koulutuksesta voisi syntyä työntekijälle palkaksi katsottava etu myös silloin, jos koulutusta tarjottaisiin sovitun veronalaisen korvauksen sijaan. Tämän tyyppisestä tilanteesta olisi kyse esimerkiksi silloin, jos työntekijä voisi itse valita, osallistuu-ko hän tiettyyn koulutukseen vai ottaako vastaavan summan rahana tai muuna etuna. Palkaksi katsottavasta edusta olisi kyse myös silloin, jos sovittu rahabonus maksettaisiin koulutuksen muodossa.

Työnantajan olisi lähtökohtaisesti maksettava koulutuskustannukset suoraan koulutuksen järjestäjälle. Jos työnantaja maksaisi työntekijälle rahaa kouluttautumista varten, suoritus olisi työntekijälle palkkaa. Jos työnantaja kuitenkin korvaisi työntekijälle työntekijän itse kokonaan tai osittain maksaman koulutuksen, koulutusta voitaisiin pitää verovapaana siinä tilanteessa, että korvaaminen tapahtuisi laskua ja maksutositetta vastaan. Tositteet olisi myös liitettävä työnantajan kirjanpitoon.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin koulutukseen liittyvää matkaa varten saatujen matkakustannusten korvausten verotuskohtelusta. Pääsäännön mukaan työnantajan 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen liittyvää matkaa varten saatuun matkakustannusten korvaukseen sovellettaisiin työnantajalta työmatkasta saatua matkakustannusten korvausta koskevia säännöksiä. Käytännössä työnantaja voisi siis maksaa tuloverolain 71 §:ssä tarkoitettuja verovapaita matkakustannusten korvauksia, eli esimerkiksi kilometrikorvauksia ja päivärahoja, jos niiden maksamisen yleiset edellytykset täyttyvät. Tämä vastaisi nykyistä verotuskäytäntöä tilanteissa, joissa työnantajan kustantamasta koulutuksesta ei ole katsottu syntyvän verotettavaa etua.

Jotta ehdotettu säännös tukisi työntekijöiden kouluttamista mahdollisimman joustavasti ja siten, että verotuskohtelu ei kiristyisi nykyiseen verrattuna, sille, missä muodossa koulutus tapahtuisi tai millaiseen tutkintoon se mahdollisesti johtaisi, ei ehdoteta rajoituksia. Ehdotettu säännös laajentaisi työnantajan kustantaman koulutuksen verovapautta siten, että se kattaisi myös muun muassa peruskoulutuksen. Laajentaminen johtaisi siihen, että työnantaja voisi lähtökohtaisesti maksaa myös verovapaita päivärahoja ja kilometrikorvauksia esimerkiksi ammattikorkeakoulun tai yliopiston lähiopetuspäiviltä. Koska tutkintoon johtavasta peruskoulutuksesta syntyvät kustannukset ovat kuitenkin luonteeltaan lähtökohtaisesti henkilön elantomenoja, ei voida pitää perusteltuna sitä, että jotkut henkilöt voisivat jatkossa nostaa verovapaita päivärahoja ja kilometrikorvauksia esimerkiksi ammattikorkeakouluopinnoistaan. Etenkin suppean omistuspohjan yritysten kohdalla voisi syntyä tulkinnallisia kysymyksiä sen suhteen, tapahtuuko tutkintoon tähtäävä peruskoulutus työnantajan intressissä vai kustannetaanko koulutus osakkuusaseman perusteella. Tämän johdosta matkakustannusten korvausten osalta ehdotetaan säädettäväksi poikkeus.

Pääsäännöstä poiketen veronalaista tuloa olisivat matkakustannusten korvaukset matkoista, jotka työntekijä tekee opiskellakseen ylioppilastutkintoa, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitettua ammatillista perustutkintoa, yliopistolaisissa (558/2009) tarkoitettua alemmaa tai ylempää korkeakoulututkintoa, ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tarkoitettua ammattikorkeakoulututkintoa tai ylempää ammattikorkeakoulututkintoa tai edellä mainittuja vastaavaa ulkomaista tutkintoa. Poikkeus koskisi vain työntekijälle maksettavia tuloverolain 71 §:ssä tarkoitettuja matkakustannusten korvauksia. Muiden edellä mainittujen

tutkintojen suorittamiseen liittyvien työnantajan maksamien koulutuskustannusten osalta verovapaus määräytyisi 1 momentin perusteella.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisia ammatillisia tutkintoja ovat ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään, mitkä ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot kuuluvat ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen. Ehdotettu matkakustannusten korvauksia koskeva poikkeus koskisi ainoastaan ammatilliseen perustutkintoon johtavaa koulutusta. Ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittamiseen johtavan koulutuksen osalta matkakustannusten korvaukset määräytyisivät työnantajalta työmatkasta saatuja matkakustannusten korvauksia koskevien yleisten säännösten mukaisesti.

Yliopisto-opiskelun osalta rajoitus koskisi yliopistolaissa tarkoitettuja viralliseen tutkintojärjestelmään kuuluvia alempia ja ylempiä korkeakoulututkintoja. Rajoitus ei koskisi jatkotutkintoina suoritettavia lisenssiaatin tutkintoja, tohtorin tutkintoja, ammatillisia jatkotutkintoja tai muuta yliopiston jatkotutkintoina pidettäviä tutkintoja. Esimerkiksi väitöskirjatyön osalta on nykyisessä verotuskäytännössä voitu katsoa, että matkakustannusten korvauksista ei työnantajan kustantamana synny veronalaista etua, joten tältä osin ei ole tarkoitus kiristää verotuskäytäntöä.

Ammattikorkeakouluopiskelun osalta rajoitus koskisi ammattikorkeakoululaissa tarkoitettuja viralliseen tutkintojärjestelmään kuuluvia ammattikorkeakoulututkintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja.

Esimerkiksi MBA- ja EMBA-tutkinnot eivät kuulu Suomen virallisen tutkintojärjestelmän piiriin, joten näiden koulutusohjelmien osalta voitaisiin maksaa myös verovapaita matkakustannusten korvauksia. MBA- ja EMBA-koulutusohjelmia on nykyisessä verotus- ja oikeuskäytännössä varsin laajasti pidetty sen luonteisena koulutuksena, josta aiheutuneista kustannuksista ei työnantajan maksamina ole syntynyt palkaksi katsottavaa tuloa. Verotuskäytäntöä ei ole tältä osin tarkoitus kiristää myöskään matkakustannusten korvausten osalta.

Ehdotettu rajoitus matkakustannusten korvausten verovapauteen koskisi tilanteita, joissa henkilö on oppilaitoksessa opiskelijana suorittamassa kyseiseen tutkintoon tähtäävää koulutusta. Rajoitus ei koskisi tilanteita, joissa työntekijä suorittaisi vain tiettyä tutkinnon osaa tai osia, vaikka kyseiset opinnot olisivat sellaisia, että ne voitaisiin lukea osaksi tutkintoa.

Koulutuskustannusten vähennyskelpoisuuteen työntekijän omassa verotuksessa ei ehdoteta muutoksia, joten näiden kustannusten vähennyskelpoisuutta arvioitaisiin jatkossakin samalla tavalla kuin nykyään. Työntekijöiden itsensä maksamat nykyiseen työtehtävään liittyvät, ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen tähtäävät koulutuskustannukset katsotaan tällä hetkellä tietyin edellytyksin tulonhankkimismenoina vähennyskelpoisiksi työntekijän verotuksessa. Työntekijän itsensä maksamien koulutusmenojen vähennyskelpoisuutta käsitellään Verohallinnon ohjeessa ”Koulutusmenot henkilöverotuksessa” (30.10.2015 nro A70/200/2015). Koulutuskustannusten vähennysoikeus ja veronalaisuus eivät ole olleet täysin symmetriset, ja uusimman oikeuskäytännön valossa niitä ei ole tarkoitukseen arvioida samalla tavalla. Työnantajan kustantama koulutus voi tapauskohtaisesti olla työntekijälle verovapaata, vaikka samat koulutusmenot olisivat työntekijän itsensä maksamina vähennyskelvottomia (esimerkiksi KHO 2014:88 ja KHO 2014:161). Ratkaisussaan KHO 2014:88 korkein hallinto-oikeus katsoi, että Executive MBA -koulutusohjelman kustannukset eivät olleet koulutusohjelmaan osallistuvan henkilön itse maksamina henkilön tuloverotuksessa vähennyskelpoisia. Ratkaisussa KHO 2014:161 korkein hallinto-oikeus puolestaan katsoi, että verovelvolliselle ei syntynyt veronalaista etua työnantajan maksaessa DBA-koulutusohjelman suorittamisesta aiheutuvia

koulutuskustannuksia. Ratkaisun KHO 2014:161 perusteluissa korkein hallinto-oikeus toteaa, että työnantajan maksaessa kustannukset kysymys on siitä, katsotaanko koulutus hankituksi työnantajan liiketoimintaa varten vai onko tarkoituksena antaa henkilölle palkkaan rinnastettava etuus.

Nyt ehdotettavan muutoksen tarkoituksena on helpottaa työnantajan mahdollisuuksia kouluttaa työntekijöitään esimerkiksi tilanteissa, jotka syntyvät globalisaation, talouden rakenne muutosten ja työelämän muutosten johdosta. Työntekijän itsensä maksama koulutus tapahtuu lähtökohtaisesti työntekijän omassa intressissä ja näiden kustannusten vähennyskelpoisuuden laajentaminen voisi johtaa elantokustannusten laajaan vähennyskelpoisuuteen, mitä ei voida pitää perusteltuna.

2.3 Tilapäinen työskentely erityisellä työtekemispaikalla

Hallitus päätti puolivälitarkastelussaan edistää työvoiman alueellista liikkuvuutta pidentämällä verovapaiden päivärahojen aikarajaa. Hallituksen linjauksen mukaan komennusmiesten verovapaiden päivärahojen maksamisessa sovellettavaa kahden vuoden tilapäisyyden aikarajaa pidennetään kolmeen vuoteen. Tämän johdosta tuloverolain 72 a §:n 1 momentissa säädettyä tilapäisen työskentelyn yleistä aikarajaa ehdotetaan pidennettäväksi kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen. Koska yleistä määräaikaa ehdotetaan pidennettäväksi kolmeen vuoteen, tuloverolain 72 a §:n 2 momentin säännös poistettaisiin tarpeettomana. Näin ollen työskentelyn tilapäisyyden aikaraja olisi kaikissa tilanteissa kolme vuotta, eikä matkakustannusten korvausten verovapaudelle kolmannen vuoden osalta olisi tällä hetkellä voimassa olevia erityisiä edellytyksiä. Pykälän 3 ja 4 momentti siirtyisivät 2 ja 3 momentiksi, ja niissä olevat viittaukset 1 ja 2 momenttiin korjattaisiin viittauksiksi 1 momenttiin. Koska 72 a §:n 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi, kumottaisiin myös tuloverolain 31 §:n 7 momentti, joka sisältää vastaavat edellytykset matkakustannusten vähennyskelpoisuudelle kahden vuoden ylittävältä ajalta.

Ehdotettu muutos koskisi ainoastaan tilapäisen työskentelyn määräajan pituutta. Ehdotuksella ei muutettaisi määräajan laskentatapaa, työmatkan määritelmää, erityisen työtekemispaikan käsitettä eikä muitakaan verovapaiden matkakustannusten korvausten maksamisperusteita.

Lakia ehdotetaan sovellettavaksi myös työskentelyyn, joka olisi alkanut ennen lain voimaantuloa. Esimerkiksi jos henkilö olisi aloittanut kahden vuoden työkomennuksen erityisellä työtekemispaikalla ennen lain voimaantuloa ja hänelle voitaisiin maksaa verovapaita matkakustannusten korvauksia tuon kahden vuoden ajan, voitaisiin hänelle maksaa lain voimaantulon jälkeen verovapaita matkakustannusten korvauksia myös kolmannelta vuodelta samalla työtekemispaikalla työskentelystä. Jos työskentely olisi sovittu ennen lain voimaantuloa kolmen vuoden ajaksi tilanteessa, johon soveltuisi kahdenvuoden määräaika, ei työntekijälle voitaisi maksaa verovapaita matkakustannusten korvauksia ennen lain voimaantuloa. Lain voimaantulon jälkeen kyse olisi kuitenkin tilapäisestä työskentelystä, jolloin verovapaita matkakustannusten korvauksia voitaisiin maksaa lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta, jos muut verovapaiden matkakustannusten korvausten maksamisen edellytykset täyttyisivät. Jos työskentely on alun perin sovittu kolmea vuotta pidemmäksi ajaksi tai jos työskentelyn kesto ei ole mitenkään rajattu, työskentelypaikka on palkansaajan varsinainen työpaikka eikä nyt ehdotettavalla muutoksella olisi vaikutusta näihin tilanteisiin.

2.4 Teknisiä korjauksia

Tuloverolain 21 b §:stä poistettaisiin maininta seurakunnista. Seurakuntien osuus yhteisöveron tuottoon poistettiin vuoden 2016 alussa.

HE 107/2017 vp

Tuloverolain 33 b §:n 4 momentissa oleva viittaus kumottuun työntekijän eläkelain 1 d §:ään muutettaisiin viittaukseksi voimassa olevaan työntekijän eläkelain (395/2006) 7 §:ään. Vastaava korjaus tehtäisiin 68 §:n 4 momentissa olevaan viittaukseen.

Tuloverolain 54 d §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta vaihtoivat paikkaa vuoden 2017 alusta. Sen vuoksi 54 d §:n 4 momentin 1 kohdassa oleva lakiviittaus 2 momentin 2 kohtaan korjattaisiin viittaukseksi 2 momentin 1 kohtaan sekä 34 b §:n 2 momentissa ja 68 §:n 2 momentissa olevat lakiviittaukset 2 momentin 1 kohtaan viittauksiksi 2 kohtaan.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja yhteensä noin 505 miljoonalla eurolla. Valtion verotulojen arvioidaan vähentyvän noin 313 miljoonalla eurolla. Kuntien verotulojen arvioidaan vähenevän noin 182 miljoonalla eurolla. Seurakuntien verotulojen arvioidaan vähenevän noin 9 miljoonalla eurolla ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuoton noin 1 miljoonalla eurolla.

3.1.1 Ansiotulojen verotus

Ansiotuloveroperusteiden inflaatiotarkistuksen arvioidaan vähentävän ansiotuloveroja noin 205 miljoonalla eurolla. Indeksitarkistuksen lisäksi työn verotukseen ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän ansiotuloveroja noin 300 miljoonalla eurolla. Lisäksi solidaarisuusveron alarajan säilyttämisen nykyisellään arvioidaan lisäävän verotuloja noin 30 miljoonalla eurolla verrattuna siihen, että solidaarisuusveron alaraja olisi noussut hallituksen aikaisemman päätöksen mukaisesti takaisin 90 000 euroon. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi useita eri vähennyksiä sekä valtion tuloveroasteikkoa. Valtion tuloveroasteikon sekä eri vähennysten muutosten vaikutukset on eritelty seuraavassa.

Valtion ansiotuloveroasteikkoon ehdotettavien muutosten arvioidaan vähentävän verotuottoja vuositasolla yhteensä noin 273 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 220 miljoonaa euroa, kuntien osuus 51 miljoonaa euroa ja seurakuntien osuus 2 miljoonaa euroa.

Työtulovähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuottoja noin 214 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 93 miljoonaa euroa, kuntien 115 miljoonaa euroa, seurakuntien 6 miljoonaa euroa.

Perusvähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuottoja noin 18 miljoonalla eurolla, josta kuntien osuus on 16 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus noin 1 miljoonaa euroa.

Taulukkoon 1 on koottu tuloveroperusteisiin tässä esityksessä valtion progressiiviseen tuloveroasteikkoon, työtulovähennykseen ja perusvähennykseen tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset eri tulotasoilla olevien, alle 53-vuotiaiden palkansaajien veroasteisiin. Taulukon luvuissa on mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, yleisradiovero, keskimääräinen kirkollisvero, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu sekä työntekijän työeläkevakuutusmaksu ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu. Laskelmassa on käytetty vuoden 2017 keskimääräisiä kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja sekä palkansaajamaksuja.

HE 107/2017 vp

Palkkatulo, €/v.	Vuoden 2017 perusteet	Vuodelle 2018 ehdotetut perusteet	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
5 000	8,25	8,25	0	0
10 000	8,25	8,25	0	0
20 000	17,22	16,47	-0,75	-150
30 000	24,61	23,92	-0,69	-207
40 000	30,13	29,58	-0,55	-220
50 000	33,81	33,26	-0,55	-275
60 000	36,65	36,18	-0,47	-282
70 000	38,68	38,27	-0,41	-287
80 000	40,21	39,83	-0,38	-304
90 000	42,2	41,74	-0,46	-414
100 000	43,92	43,49	-0,43	-430
110 000	45,28	44,88	-0,4	-440
120 000	46,42	46,05	-0,37	-444

Taulukkoon 2 on koottu tuloveroperusteisiin tässä esityksessä valtion progressiiviseen tuloveroasteikkoon, ja perusvähennykseen tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset eri tulotasoilla olevien, eläketuloa saavien veroasteisiin. Taulukon luvuissa on mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, yleisradiovero, keskimääräinen kirkollisvero, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu. Laskelmassa on käytetty vuoden 2017 keskimääräisiä kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja.

Eläketulo, €/v.	Vuoden 2017 perusteet	Vuodelle 2018 ehdotetut perusteet	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
5 000	0	0	0	0
10 000	0	0	0	0
20 000	18,9	18,85	-0,05	-10
30 000	25,07	25,03	-0,04	-12
40 000	30,47	30,35	-0,12	-48
50 000	33,9	33,51	-0,39	-195
60 000	36,61	36,25	-0,36	-216
70 000	38,55	38,2	-0,35	-245
80 000	40,86	40,39	-0,47	-376
90 000	43	42,56	-0,44	-396
100 000	44,72	44,29	-0,43	-430
110 000	46,12	45,71	-0,41	-451
120 000	47,29	46,89	-0,4	-480

3.1.4. Verotuottomuutoksen kompensatio

Hallitusohjelman mukaisesti kunnille aiheutuva verotulomuutos kompensoidaan nettomääräisesti. Tässä esityksessä ehdotetut muutokset vähentävät verotuloja yhteensä 182 miljoonaa euroa. Verotulomuutos kompensoidaan valtionosuusjärjestelmän kautta. Kompensatiosta on tarkoitus antaa erillinen esitys.

3.2. Työnantajan kustantaman koulutuksen verotus

Tuloverolakiin lisättävällä säännöksellä selkeytettäisiin työnantajan kustantaman koulutuksen verotuskohtelua. Ehdotettu muutos loisi työntajalle mahdollisuuden kouluttaa työntekijöitään tarpeidensa mukaisesti joustavasti ja laajasti ilman veroseuraamuksia. Nykyiseen verotus ja oikeuskäytäntöön verrattuna verovapaus laajenisi koskemaan myös tutkintoon johtavaa peruskoulutusta. Ehdotetun säännöksen voidaan arvioida lisäävän työntekijöiden koulutusta etenkin tilanteissa, joihin nykyisen verotus- ja oikeuskäytännön valossa on liittynyt tulkinnanvaraisuutta ja koulutus on mahdollisesti jäänyt tämän johdosta toteuttamatta. Tämän tyyppisiä tilanteita on ollut esimerkiksi silloin, kun työntekijä koulutetaan uuteen tehtävään ja koulutus johtaa tutkintoon.

Käytettävissä ei ole luotettavaa tietoa sen selvittämiseksi, kuinka paljon työnantajan kustantamasta koulutuksesta on nykytilanteessa syntynyt veronalaista etua. Koska työnantajan kustantama koulutus on jo nykyisellään laajasti verovapaata, koulutuksen voidaan arvioida tapahtuneen pääasiassa verovapauden piirissä. Ehdotetulla muutoksella ei näin ollen arvioida olevan merkittäviä fiskaalisia vaikutuksia.

Ehdotettu rajoitus matkakustannusten korvausten verovapauden osalta kiristäisi verotuskäytäntöä nykytilaan verrattuna niissä poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa matkakustannusten korvauksia koskevassa momentissa mainittuihin tutkintoihin johtavasta koulutuksesta ei ole nykyisen oikeus- ja verotuskäytännön perusteella katsottu syntyvän veronalaista etua. Näiden tilanteiden voidaan kuitenkin arvioida olevan harvinaisia.

3.3 Tilapäinen työskentely erityisellä työntekemispaikalla

Ehdotettu muutos mahdollistaisi verovapaiden matkakustannusten korvausten maksamisen nykyistä pidempään tilanteissa, joissa työntekijän katsotaan työskentelevän tilapäisesti erityisellä työntekemispaikalla. Matkakustannusten korvausten verovapaudelle ei olisi enää erityisiä edellytyksiä kolmannen vuoden osalta. Työskentelyn tilapäisyyden määräajan pidentäminen mahdollistaisi työvoiman joustavamman käytön ja edistäisi omalta osaltaan työvoiman liikkuvuutta.

Käytettävissä ei ole luotettavaa tietoa sen selvittämiseksi, kuinka paljon matkakustannusten korvauksia on maksettu veronalaisina sen johdosta, että kahden vuoden määräaika on ylittynyt. Yleisesti voidaan kuitenkin arvioida, että työvoiman käyttöä eri työntekemispaikoilla on järjestelty nykyisten määräaikojen puitteissa siten, että matkakustannusten korvauksia ei ole juurikaan maksettu veronalaisina. Ehdotetulla muutoksella ei näin ollen arvioida olevan merkittäviä fiskaalisia vaikutuksia.

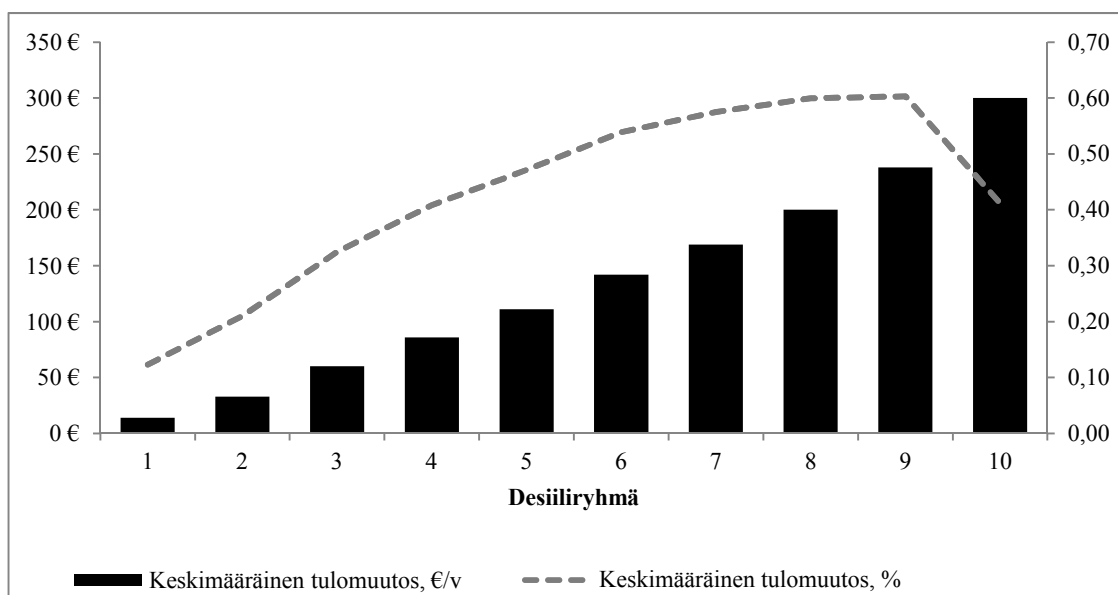
3.4 Tulonjakovaikutukset

Tuloverotuksen veroperusteisiin ehdotetuilla muutoksilla on vaikutusta henkilöiden väliseen tulonjakoon. Tuloerojen muutosta mitataan Gini-kertoimen avulla. Gini-kerroin on kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen jakautumista kuvaava indikaattori, joka voi saada arvot 0 ja 100 välillä. Mitä korkeampi indikaattorin arvo on, sitä suuremmat tuloerot ovat. Suomessa tuloerot ovat esimerkiksi muihin OECD-maihin verrattuna pienet, mutta tuloerot ovat kasvaneet 1990-luvun alun tasosta merkittävästi. Tuorein tuloerojen tarkastelu, jonka tilastokeskus on tehnyt tulonjaon kokonaistilaston tiedoista, on vuodelta 2015. Tuloeroja kuvaavan Gini-kertoimen arvo oli 27,29, mikä on 0,26 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Valtiovarainministeriön vero-osasto on tehnyt eritellyn staattisen laskelman tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten vaikutuksista tuloeroihin.

Tarkasteluun sisältyivät progressiivisen tuloveroasteikon muutokset, perusvähennyksen korottaminen ja työtulovähennyksen korottaminen. Tuloeroja pienentävä toimenpide on perusvähennyksen korottaminen. Valtion ansiotuloveroasteikon indeksitarkistus sekä työn verokevennys kasvattavat tuloeroja hieman.

Alla olevaan kuvioon on koottu edellä mainittujen tuloveroperusteisiin tässä esityksessä tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset tulodesiileittäin. Kuvioista käy ilmi, että verotus kevenee kaikissa tulodesiileissä hieman. Vaikutus on euromääräisesti suurin tulodesiilissä 10, eli suurituloisilla kotitalouksilla. Vaikutus on suhteellisesti suurin tulodesiileissä 6—9. Kuviossa esitetyt muutokset on laskettu OECD:n modifioidun ekvivalenssi-asteikon mukaisilla kotitalouskohtaisilla ekvivalenteilla tuloilla.

Tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten yhteisvaikutus tulonjakoon Gini-kertoimella mitattuna on 0,04 prosenttiyksikköä, eli toimenpiteet kasvattavat tuloeroja hieman.

3.5 Työllisyysvaikutukset

Esitettyjen muutosten vaikutusta työllisyyteen voidaan laskennallisesti arvioida estimoimalla muutosten vaikutusta niin sanottuun työllistymisveroasteeseen sekä hyödyntämällä tutkimuskirjallisuudesta saatavia työllistymisjoustoestimaatteja. Tässä esityksessä työn verotukseen ehdotettujen muutosten arvioidaan alentavan niin sanottua työllistymisveroastetta. Työllistymisveroasteen muutokset heijastuvat työllisyyteen, jos työlliset ja työttömät reagoivat niihin. Tutkimuskirjallisuuden perusteella voidaan arvioida, että käyttäytymismuutoksen suuruutta kuvaava työllistymisjousto on suhteellisen pieni, vaikkakin täsmällistä arviota sen suuruudesta on vaikeaa antaa. Karkean arvion mukaan tässä esityksessä ehdotettujen muutosten yhteisvai-

kutuksen voidaan arvioida lisäävän työllisten lukumäärää noin 0,22 prosentilla. Tämä arvio kuvaa laskennallista vaikutusta työllisten lukumäärään pitkällä aikavälillä. Arvio on riippuvainen taustaoletusten valinnasta. Työllisyysvaikutuksia on tässä arvioitu Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen julkaisussa ”Verotuksen ja sosiaaliturvan työllisyysvaikutukset – Vuoden 2012 muutosten arviointia, VATT muistiot 28, Helsinki 2013” kuvatulla menetelmällä.

3.6 Sukupuolivaikutukset

Tuloverotus perustuu tulojen verottamiseen ja verotus toimitetaan samalla tavalla sukupuolesta riippumatta, joten myös tässä esityksessä ehdotettujen muutosten vaikutukset eivät ole riippuvaisia sukupuolesta.

Tässä esityksessä ehdotettujen muutosten 505 miljoonan euron verotuottovaikutuksesta noin 56 prosenttia arvioidaan kohdistuvan miehiin ja 44 prosenttia naisiin. Vaikutusten kohdentuminen on seurausta ansiotulojen jakaantumisesta sukupuolten kesken.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esitys on käsitelty kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

Työnantajan kustantaman koulutuksen verovapaudesta ja tilapäisen työskentelyn määräajan pidentämisestä on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta: opetus- ja kulttuuriministeriö, Akava ry, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Keskuskauppakamari, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Yrittäjät ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Verohallinto ja Veronmaksajain Keskusliitto ry. Saaduista lausunnoista on laadittu lausuntoyhteenveto ja esityksen perusteluja on täsmennetty saadun lausuntopalautteen perusteella.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

6 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 2018 alusta.

Tuloverolain muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa. Lain 72 a §:ää sovellettaisiin myös työskentelyyn, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**vuoden 2018 tuloveroasteikosta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
17 200	8,00	6,00
25 700	518,00	17,25
42 400	3 398,75	21,25
74 200	10 156,25	31,25

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tuloverolain (1535/1992) 31 §:n 7 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1227/2005,

muutetaan 21 b §, 33 b §:n 4 momentti, 34 b §:n 2 momentti, 54 d §:n 4 momentti, 68 §:n 2 ja 4 momentti, 72 a ja 106 § sekä 125 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 21 b § laissa 1090/2014, 33 b §:n 4 momentti laissa 469/2009, 34 b §:n 2 momentti, 54 d §:n 4 momentti ja 68 §:n 2 momentti laissa 1741/2009 ja 4 momentti laissa 772/2004, 72 a § laeissa 1227/2005 ja 946/2008 sekä 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1510/2016, sekä

lisätään lakiin uusi 69 b § seuraavasti:

21 b §

Ammattikorkeakouluosakeyhtiöiden verovelvollisuus

Ammattikorkeakoululain (932/2014) 5 §:ssä tarkoitettu ammattikorkeakouluosakeyhtiö on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi ammattikorkeakouluosakeyhtiö on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle tämän lain 124 §:n 3 momentissa tarkoitettun tuloveroprosentin mukaan.

33 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Jos osakas, jota työntekijän eläkelain (395/2006) 7 §:n mukaan ei pidetä mainittuun yhtiöön työsuhteessa olevana, on verovuonna käyttänyt omana tai perheensä asuntona yhtiön varoihin kuuluvaa asuntoa, asunnon arvo vähennetään hänen osakkeidensa arvosta 1 momentissa tarkoitettua vuotuista tuottoa laskettaessa.

34 b §

Eläkevakuutukseen ja pitkäaikaissäästämissopimukseen perustuvan suorituksen verotusta koskevia erityisiä säännöksiä

Jos työntekijän eläkelain mukainen vanhuuseläkeikä nousee sen jälkeen, kun eläkettä tai muuta suoritusta on alettu maksaa, eläke tai suoritus voidaan 54 d §:n 2 momentin 2 kohdasta poiketen maksaa niin kuin eläkeikä ei olisi noussut.

54 d §

Vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen ja pitkäaikaissästämissopimuksen maksut

Vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on lisäksi, että sopimuksen mukaan:

1) eläke tai muu suoritus maksetaan muissa kuin 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toistuvina erinä vuosittain tai lyhyemmin määräajoin varoihin oikeutetun tai edunsaajan jäljellä olevan eliniän aikana tai vähintään 10 vuoden aikana siten, että kunakin vuonna suoritetaan enintään se osa jäljellä olevasta säästö määrästä, joka saadaan jakamalla jäljellä oleva säästö määrä jäljellä olevien maksuvuosien lukumäärällä; kalenterivuoden aikana eläkettä tai muuta suoritusta voidaan kuitenkin jäljellä olevasta säästö määrästä riippumatta maksaa aina 2 000 euroon asti;

2) sopimukseen perustuvaa oikeutta ei saa luovuttaa eikä pantata.

68 §

Työnantajan maksamat vakuutusmaksut

Työnantajan maksamat työntekijälleen ottaman 54 d §:n 2 momentin 2 kohdassa, 4 momentin 1 kohdassa sekä 5 ja 7 momenteissa säädetyt edellytykset täyttävän vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksut katsotaan vakuutetun veronalaiseksi ansiotuloksi kuitenkin vain siltä osin kuin niiden yhteismäärä verovuonna ylittää 8 500 euroa.

Mitä tässä pykälässä säädetään työnantajan ottamasta vakuutuksesta, sovelletaan vastaavasti vakuutukseen, jonka avoin yhtiö on ottanut yhtiömiehelleen, kommandiittiyhtiö vastuunalaiselle yhtiömiehelleen ja osakeyhtiö sellaiselle osakkaalleen, jota ei työntekijän eläkelain 7 §:n mukaan pidetä mainittua lakia sovellettaessa työsuhteessa olevana.

69 b §

Työnantajan kustantama koulutus

Veronalaista tuloa ei synny työnantajan kustantamasta työntekijän koulutuksesta, joka tapahtuu työnantajan tai samaan konserniin kuuluvan työnantajan intressissä.

Työnantajalta 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen liittyvää matkaa varten saatuun matkakustannusten korvaukseen sovelletaan, mitä työnantajalta työmatkasta saadusta matkakustannusten korvauksesta säädetään. Veronalaista tuloa ovat kuitenkin matkakustannusten korvaukset matkoista, jotka työntekijä tekee opiskellakseen ylioppilastutkintoa, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitettua ammatillista perustutkintoa, yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettua alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa, ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tarkoitettua ammattikorkeakoulututkintoa tai ylempää ammattikorkeakoulututkintoa tai edellä mainittuja vastaavaa ulkomaista tutkintoa.

72 a §

Tilapäinen työskentely erityisellä työntekemisspaikalla

Edellä 72 §:ssä tarkoitettuna tilapäisenä työskentelynä erityisellä työntekemisspaikalla pidetään enintään kolmen vuoden työskentelyä samassa työntekemisspaikassa.

Jos enintään 1 momentissa säädetyksi ajaksi sovittu työskentelyajanjakso jatkuu pidempään syistä, joiden ennakoitua ei ole voitu kohtuudella vaatia, työskentelyä pidetään tilapäisenä työskentelynä erityisellä työntekemisspaikalla siihen asti, kunnes 1 momentissa säädetty tilapäistä työskentelyä koskeva määräaika päättyy.

Määräaikaa sovelletaan, jos erityinen työntekemisspaikka on 1 momentissa tarkoitettuna määräaikana ollut verovelvollisen pääasiallinen työskentelypaikka. Määräajan laskenta aloitetaan alusta, jos verovelvollisen työskentely samassa työntekemisspaikassa on keskeytynyt yhtäjaksoisesti vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja verovelvollinen on tänä aikana työskennellyt toisessa työntekemisspaikassa.

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 100 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 12 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 540 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,65 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa. Lain 72 a §:ää sovelletaan myös työskentelyyn, joka on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa.

Helsingissä 19 päivänä syyskuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

2.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan tuloverolain (1535/1992) 31 §:n 7 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1227/2005,

muutetaan 21 b §, 33 b §:n 4 momentti, 34 b §:n 2 momentti, 54 d §:n 4 momentti, 68 §:n 2 ja 4 momentti, 72 a ja 106 § sekä 125 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 21 b § laissa 1090/2014, 33 b §:n 4 momentti laissa 469/2009, 34 b §:n 2 momentti, 54 d §:n 4 momentti ja 68 §:n 2 momentti laissa 1741/2009 ja 4 momentti laissa 772/2004, 72 a § laeissa 1227/2005 ja 946/2008 sekä 106 § ja 125 §:n 2 momentti laissa 1510/2016, sekä

lisätään lakiin uusi 69 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 b §

21 b §

Ammattikorkeakouluosakeyhtiöiden verovelvollisuus

Ammattikorkeakouluosakeyhtiöiden verovelvollisuus

Ammattikorkeakoululain (932/2014) 5 §:ssä tarkoitettu ammattikorkeakouluosakeyhtiö on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi ammattikorkeakouluosakeyhtiö on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle ja seurakunnalle tämän lain 124 §:n 3 momentissa tarkoitettun tuloveroprosentin mukaan.

Ammattikorkeakoululain (932/2014) 5 §:ssä tarkoitettu ammattikorkeakouluosakeyhtiö on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta. Lisäksi ammattikorkeakouluosakeyhtiö on verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle tämän lain 124 §:n 3 momentissa tarkoitettun tuloveroprosentin mukaan.

31 §

31 §

Luonnollisia vähennyksiä koskevat erityiset säännökset

Luonnollisia vähennyksiä koskevat erityiset säännökset

Verovelvollisella on oikeus vähentää 72 a §:n 2 momentin tarkoittamassa tilanteessa kahden vuoden ylittävältä ajalta aiheutuneet matkakustannukset tulonhankkimismenoina ainoastaan silloin, kun verovel-

(7 mom. kumotaan)

HE 107/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vollinen on työmatkan takia yöpynyt erityisen työntekemispaikan sijainnin vuoksi tarpeellisissa tilapäisissä majoitustiloissa. Päivittäisistä matkoista aiheutuneet matkakulut verovelvollisella on kuitenkin oikeus vähentää 93 §:ssä säädetyllä tavalla.

33 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Jos osakas, jota ei työntekijän eläkelain (395/1961) 1 d §:n mukaan pidetä mainittuun yhtiöön työsuhteessa olevana, on verovuonna käyttänyt omana tai perheensä asuntona yhtiön varoihin kuuluvaa asuntoa, asunnon arvo vähennetään hänen osakkeidensa arvosta 1 momentissa tarkoitettua vuotuista tuottoa laskettaessa.

34 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Jos työntekijän eläkelain mukainen vanhuuseläkeikä nousee sen jälkeen, kun eläkettä tai muuta suoritusta on alettu maksaa, eläke tai suoritus voidaan 54 d §:n 2 momentin 1 kohdasta poiketen maksaa niin kuin eläkeikä ei olisi noussut.

54 d §

Vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen ja pitkäaikaissäätämissopimuksen maksut

Vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on lisäksi, että sopimuksen mukaan:

1) eläke tai muu suoritus maksetaan muissa kuin 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toistuvina erinä vuosittain tai lyhy-

33 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Jos osakas, jota työntekijän eläkelain (395/2006) 7 §:n mukaan ei pidetä mainittuun yhtiöön työsuhteessa olevana, on verovuonna käyttänyt omana tai perheensä asuntona yhtiön varoihin kuuluvaa asuntoa, asunnon arvo vähennetään hänen osakkeidensa arvosta 1 momentissa tarkoitettua vuotuista tuottoa laskettaessa.

34 b §

Muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko

Jos työntekijän eläkelain mukainen vanhuuseläkeikä nousee sen jälkeen, kun eläkettä tai muuta suoritusta on alettu maksaa, eläke tai suoritus voidaan 54 d §:n 2 momentin 2 kohdasta poiketen maksaa niin kuin eläkeikä ei olisi noussut.

54 d §

Vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen ja pitkäaikaissäätämissopimuksen maksut

Vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on lisäksi, että sopimuksen mukaan:

1) eläke tai muu suoritus maksetaan muissa kuin 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toistuvina erinä vuosittain tai lyhy-

Voimassa oleva laki

emmin määräajoin varoihin oikeutetun tai edunsaajan jäljellä olevan eliniän aikana tai vähintään 10 vuoden aikana siten, että kunkin vuonna suoritetaan enintään se osa jäljellä olevasta säästömäärästä, joka saadaan jakamalla jäljellä oleva säästömäärä jäljellä olevien maksuvuosien lukumäärällä; kalenterivuoden aikana eläkettä tai muuta suoritusta voidaan kuitenkin jäljellä olevasta säästömäärästä riippumatta maksaa aina 2 000 euroon asti;

2) sopimukseen perustuvaa oikeutta ei saa luovuttaa eikä pantata.

68 §

Työnantajan maksamat vakuutusmaksut

Työnantajan maksamat työntekijälleen ottaman 54 d §:n 2 momentin 1 kohdassa, 4 momentin 1 kohdassa sekä 5 ja 7 momenteissa säädetyt edellytykset täyttävän vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksut katsotaan vakuutetun veronalaiseksi ansiotuloksi kuitenkin vain siltä osin kuin niiden yhteismäärä verovuonna ylittää 8 500 euroa.

Mitä tässä pykälässä säädetään työnantajan ottamasta vakuutuksesta, sovelletaan vastavasti vakuutukseen, jonka avoin yhtiö on ottanut yhtiömiehelleen, kommandiittiyhtiö vastuunalaiselle yhtiömiehelleen ja osakeyhtiö sellaiselle osakkaalleen, jota ei työntekijäin eläkelain 1 d §:n mukaan pidetä mainittua lakia sovellettaessa työsuhteessa olevana.

Ehdotus

emmin määräajoin varoihin oikeutetun tai edunsaajan jäljellä olevan eliniän aikana tai vähintään 10 vuoden aikana siten, että kunkin vuonna suoritetaan enintään se osa jäljellä olevasta säästömäärästä, joka saadaan jakamalla jäljellä oleva säästömäärä jäljellä olevien maksuvuosien lukumäärällä; kalenterivuoden aikana eläkettä tai muuta suoritusta voidaan kuitenkin jäljellä olevasta säästömäärästä riippumatta maksaa aina 2 000 euroon asti;

2) sopimukseen perustuvaa oikeutta ei saa luovuttaa eikä pantata.

68 §

Työnantajan maksamat vakuutusmaksut

Työnantajan maksamat työntekijälleen ottaman 54 d §:n 2 momentin 2 kohdassa, 4 momentin 1 kohdassa sekä 5 ja 7 momenteissa säädetyt edellytykset täyttävän vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksut katsotaan vakuutetun veronalaiseksi ansiotuloksi kuitenkin vain siltä osin kuin niiden yhteismäärä verovuonna ylittää 8 500 euroa.

Mitä tässä pykälässä säädetään työnantajan ottamasta vakuutuksesta, sovelletaan vastavasti vakuutukseen, jonka avoin yhtiö on ottanut yhtiömiehelleen, kommandiittiyhtiö vastuunalaiselle yhtiömiehelleen ja osakeyhtiö sellaiselle osakkaalleen, jota ei työntekijäin eläkelain 7 §:n mukaan pidetä mainittua lakia sovellettaessa työsuhteessa olevana.

69 b §

Työnantajan kustantama koulutus

Veronalaista tuloa ei synny työnantajan kustantamasta työntekijän koulutuksesta, joka tapahtuu työnantajan tai samaan konserniin kuuluvan työnantajan intressissä.

Työnantajalta 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen liittyvää matkaa varten saatuun matkakustannusten korvaukseen sovelletaan,

Voimassa oleva laki

Ehdotus

mitä työnantajalta työmatkasta saadusta matkakustannusten korvauksesta säädetään. Veronalaista tuloa ovat kuitenkin matkakustannusten korvaukset matkoista, jotka työntekijä tekee opiskellakseen ylioppilastutkintoa, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitettua ammatillista perustutkintoa, yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettua alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa, ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tarkoitettua ammattikorkeakoulututkintoa tai ylempää ammattikorkeakoulututkintoa tai edellä mainittuja vastaavaa ulkomaista tutkintoa.

72 a §

72 a §

*Tilapäinen työskentely erityisellä työnteke-
mispaikalla*

*Tilapäinen työskentely erityisellä työnteke-
mispaikalla*

Edellä 72 §:ssä tarkoitettuna tilapäisenä työskentelynä erityisellä työntekemispaikalla pidetään enintään kahden vuoden työskentelyä samassa työntekemispaikassa.

Edellä 72 §:ssä tarkoitettuna tilapäisenä työskentelynä erityisellä työntekemispaikalla pidetään enintään kolmen vuoden työskentelyä samassa työntekemispaikassa.

Tilapäisenä työskentelynä erityisellä työntekemispaikalla pidetään kuitenkin enintään kolmen vuoden työskentelyä samassa työntekemispaikassa, jos kyse on työskentelystä rajatun ajan kestävässä työkohteessa, jolla suoritetaan luonteeltaan sellaista tilapäistä työtä, jonka suorittaminen työntekemispaikalla päättyy, kun työ saadaan valmiiksi. Kahden vuoden ylittävältä ajalta matkakustannusten korvaukset ovat verovapaata tuloa ainoastaan silloin, kun verovelvollinen on työmatkan takia yöpynyt erityisen työntekemispaikan sijainnin vuoksi tarpeellisissa tilapäisissä majoitustiloissa ja työ tehdään työntekemispaikassa, joka on yli 100 kilometrin etäisyydellä verovelvollisen asunnosta ja varsinaisesta työpaikasta.

Jos enintään 1 tai 2 momentissa säädettyksi ajaksi sovittu työskentelyajanjakso jatkuu pidempään syistä, joiden ennakointia ei ole voitu kohtuudella vaatia, työskentelyä pidetään tilapäisenä työskentelynä erityisellä työntekemispaikalla siihen asti, kunnes 1 tai 2 momentissa säädetty tilapäistä työskentelyä koskeva määräaika päättyy.

Määräaikoja sovelletaan, jos erityinen työntekemispaikka on 1 tai 2 momentissa

Jos enintään 1 momentissa säädettyksi ajaksi sovittu työskentelyajanjakso jatkuu pidempään syistä, joiden ennakointia ei ole voitu kohtuudella vaatia, työskentelyä pidetään tilapäisenä työskentelynä erityisellä työntekemispaikalla siihen asti, kunnes 1 momentissa säädetty tilapäistä työskentelyä koskeva määräaika päättyy.

Määräaikaa sovelletaan, jos erityinen työntekemispaikka on 1 momentissa tarkoitettuna

HE 107/2017 vp

Voimassa oleva laki

tarkoitettuna määräaikana ollut verovelvollisen pääasiallinen työskentelypaikka. Määräajan laskenta aloitetaan alusta, jos verovelvollisen työskentely samassa työntekemissäpaikassa on keskeytynyt yhtäjaksoisesti vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja verovelvollinen on tänä aikana työskennellyt toisessa työntekemissäpaikassa.

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 060 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 12 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 420 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,51 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Ehdotus

määräaikana ollut verovelvollisen pääasiallinen työskentelypaikka. Määräajan laskenta aloitetaan alusta, jos verovelvollisen työskentely samassa työntekemissäpaikassa on keskeytynyt yhtäjaksoisesti vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja verovelvollinen on tänä aikana työskennellyt toisessa työntekemissäpaikassa.

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 100 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 12 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 540 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,65 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa. Lain 72 a §:ää sovelletaan myös työskentelyyn, joka on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa.